

Og er der ikke noget, der kan gøre det forstaaeligt, at de endnu viser en vis Mangelfuldhed med Hensyn til Interesse for at opgive deres virkelige Indtægt? Det mener jeg, at der er. Medens man nemlig fra lang Tid tilbage har været vant til at betale til Staten ad indirekte Vej, er det noget forholdsvist nyt, at Borgerne skal skatte til Staten direkte. Derfor er det ganske naturligt, at der her foreligger, hvad jeg tør vove at kalde en pædagogisk Opgave for Lovgivningsmagten og Administrationen, nemlig den Opgave ved de rigtige Midler at lære Befolkningen, hvilke Forpligtelser man har overfor Samfundet med Hensyn til at betale denne direkte Skat for de Goder, som Samfundsborgerne nyder. Det er ikke mere end rimeligt, at der skal en vis Tid til, inden Borgeren gør sig fortrolig med, at han her har en Forpligtelse. Og dér mener jeg, at man er alt for lemfældig overfor dem, der viser et svingagtigt Sindelag; man viser en Mildhed, som man slet ikke viser i analoge Tilfælde.

Der er efter min Mening en meget fin Forskel paa Begrebet Tyveri og Begrebet Svingagtighed i det her foreliggende Forhold. Hvis et fattigt Menneske tilvender sig noget af andres Ejendom — jeg forudsætter for Simpelteds Skyld, at det er Statens Ejendom, saa er det i begge Tilfælde den samme, mod hvem man forbryder sig —, saa er der ingen, der tager i Betænkning at trække den Person frem ved Haarene. Man straffer Tyven strengt, og i Tilfælde af, at det har nogen som helst Interesse, offentliggør man Navnet paa den, der har gjort sig skyldig i Tyveri. Saa spørger jeg: Hvorfor i al Verden skaaner man saa den, der paa uretmæssig Maade tilvender sig af, hvad der retmæssigt er Samfundets Ejendom — nemlig den Skat, han skylder Samfundet —, ved at man begrænser sig til at paalægge ham en Bøde, men tier stille med, hvem det er? Hvis vi søger til Landoverskatteraadets Meddelelser angaaende de Personer, der har unddraget sig deres Skattepligt, finder vi dem under Betegnelsen Manufakturhandler o. s. v., o. s. v. — jeg vil kun nævne et eneste Ord, for at man ikke skal sige, at jeg trækker enkelte erhvervsdrivende frem —, men man siger ikke, hvad det er for en Manufakturhandler, ikke hvor han bor.

Heroverfor hævder jeg, at man bør frem med Navnet. Samfundets Borgere har Ret til at vide, hvad det er for en Borger, om han saa bor i By eller paa Land, der er grebet i paa svingagtig Vis at tilvende sig — for det er det, det er — Midler, der

rettelig tilkommer Staten. Sagen er nemlig den, at der eksisterer mere end een etisk Opfattelse i et Samfund. Der er den konventionelle Etik, som i det store og hele stammer ovenfra i Samfundet og er vendt med Haardhed mod dem, der er forneden. Ved Siden af den er der mere eller mindre tydeligt fremtrædende en Etik, der er Udtryk for, hvorledes de svage i Samfundet bedømmer de forkerte Handlinger, der begaas af dem, der er oventil i Samfundet; og jeg er overbevist om, at hvis jeg spurgte dem, der hører hjemme i de Lag af Samfundet, som vi kan kalde de økonomisk svage, om de er enige eller uenige med mig i den Betragtning, at den rige, der forsætlig unddrager Staten det rette Skattebeløb, i Grunden begaar et Tyveri fra Staten, saa vilde alle disse svage sige: Det har De fuldstændig Ret i. Derfor siger jeg, at hvis det skal være retfærdigt, saa skal man ikke nøjes med figurligt talt at hænge de smaa Tyve, nej, maa jeg bede om, at vi ogsaa faar de store, om ikke hængt, saa hængt ud i hvert Fald.

Naar jeg taler om dette, maa jeg ogsaa gøre nogle Bemærkninger om et Spørgsmaal, som blev draget frem af den ærede Ordfører for Venstre (Jensen [Klejs]), der kritiserede en Kronik af den tidligere Finansminister Dr. Brandes og nogle Udtalelser i Københavns Borgerrepræsentation angaaende Landbrugernes Indtægter. Det har nemlig den allerstørste Interesse for Bedømmelsen af denne Lovs Virkninger at undersøge, om det virkelig kan antages, at de Skatteansættelser, vi kender fra Landbruget og da specielt fra Gaardmandsklassen, er objektivt rigtige eller ikke. I denne Kritik sagde den ærede Ordfører for Venstre, at Dr. Brandes ikke havde Ret i det, han havde skrevet: at man ikke finder nogen jydsk Gaardmand med mere end 3 000 Kr. i Indtægt; thi, sagde det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs), Gennemsnitsindtægten er 4 400 Kr. For at forebygge, at det ærede Medlem, der nødig vil begaa nogen Fejl, skulde komme til at fejle, skyndte jeg mig at tilføje: Ja, for hele Landet, og det gør jo en lille Forskel; thi den Omstændighed, at Gennemsnittet for hele Landet for 1918 var 4 400 Kr. for alle danske Gaardmænd, beviser endelig ikke, at Dr. Brandes har Uret i, at det var 3 000 Kr. for de jydsk Gaardmænd. Om han har Ret eller ikke, skal jeg imidlertid ikke udtale mig om; det er i det hele taget ikke min Sag specielt at forsvare Dr. Brandes, det kan han nok gøre selv.

Men til Vejledning for det høje Ting